

Danske Arkitektvirksomheders Generalforsamling 2020. 23. april 2020:

Beretning ved bestyrelsesformand Katja Viltoft, JJW Arkitekter

Kære kollegaer, medlemmer, gæster og samarbejdspartnere _kære venner _velkommen til årets generalforsamling i Danske Arkitektvirksomheder.

I år afholdes Danske Arkitektvirksomheders generalforsamling, som alt andet under Corona-krisen, som et digitalt møde, og vi får ikke mulighed for, som vi plejer at møde hinanden fysisk men jeg vil prøve på bedste vis, at give jer et indblik i de mange emner, vi har håndteret igennem året.

Jeg vil starte med det, der lige nu er allermest nærværende og presserende for os allesammen, Corona-krisen. Med over to millioner smittede på verdensplan og over 150.000 er døde.

Også i Danmark er vi ramt og det danske samfund har stort set været lukket ned siden starten af marts. Det har allerede præget hele samfundsøkonomien, i Danmark og i resten af verden.

De tunge økonomiske konsekvenser har fået regeringer verden over til at lave økonomiske hjælpepakker. Der er ingen af os der kan spå om fremtiden, men med udsigten til en nedgang i BNP i Danmark på 3-10% og en omverden, som også vil blive voldsomt ramt, er det nok uundgåeligt, at det også kommer til at påvirke arkitektbranchen.

Arkitektbranchen i coronaens tegn

Da corona-krisen ramte også arkitektbranchen i starten af marts var vi lige så uforberedte som resten af samfundet. Men arkitektvirksomhederne udviste stor omstillingsparathed og det tog ikke virksomhederne længe at omstille sig til hjemmearbejde og digitale møder og for de allerfleste lykkedes det at holde projekterne i gang under de nye præmisser.

Næste udfordring var at sikre, at bygherrerne på deres side sørgede for at projekterne kunne fortsætte, at beslutninger blev taget og at nye projekter blev sat i gang.

Her har Danske Arkitektvirksomheder, med vores direktør Lene Espersen i spidsen, været i tæt dialog med DI, byggeriets parter og med alle politiske partier for at sikre fokus på byggeriets og arkitektbranchens vilkår, bl.a. med fokus på igangsættelse af projekter, og helst med tiltag der også kan understøtte den grønne omstilling. Herunder en kraftig henstilling til bygherrerne om at sprede opgaverne bredt ud over flere rådgivere, så de ikke ender hos nogle få med rammeaftaler.

Men desværre har corona-krisen allerede udfordret en række arkitektvirksomheder, pga. stoppede projekter ikke mindst hos private bygherrer, manglende ordretilgang eller generel usikkerhed.

Her har Danske Arkitektvirksomheder også arbejdet ihærdigt for at få fokus på rådgiverbranchens vilkår, som de hidtil igangsatte hjælpepakker har passet meget dårligt til. DIs personalejuridiske afdeling har gjort en stor indsats. Vi har også aktiveret Danske Arkitektvirksomheders egne netværk, så virksomhederne har kunnet dele konkrete erfaringer med hinanden mht. håndtering af krisen.

Danske Arkitektvirksomheder er nærmest blevet bestormet af vores medlemmer, som har haft brug for råd og vejledning, og det har givet et indblik i hvor mange, der er påvirket af situationen. Fra råd om regeringens krisepakker, til force majeure, forsikringsforhold eller bare nogen at dele bekymringen med. Derfor igangsatte vi en survey, som I alle har fået tilsendt, for at få et billede af hvordan corona-krisen har påvirket den enkelte virksomhed, så vi både overfor alle medlemmer kan rette vores fokus mod det, der står øverst på listen, men også så vi udadtil kan give et retvisende billede af hvordan krisen påvirker arkitektbranchen, og hvad der skal til for at holde arkitektvirksomhederne i gang.

Hvis vi dykker ned i tallene på medlemssegmenter kan vi se at det er enkeltmandsvirksomhederne der oplever de mest markante forskydninger i opgaver, fra mindre til stort fald i opgaver.

Hvis vi ser ordreudgang fordelt på bygherrer er det de private bygherrer der står for flest standsning af ordre efterfulgt af kommunerne.

Hvis vi ser på ordretilgang er det sjovt nok det samme billede. Opgavemængden øges hos private og i kommunerne. Men samtidig er det mest hyppige svar at ordretilgangen er uændret.

Som I ser af svarene er det typisk medlemmer med få ansatte der har benyttet sig af hjælpepakkerne. Det fremgår klart at hjælpepakkerne i meget lille grad er målrettet vores branche, hvorfor de ikke bruges

Adspurgt hvilken former for pakker der er brug er det typisk likviditetsfremmende initiativer, f.eks. tilbagebetaling af moms / udskydelse af B skat ,kompensation til selvstændige, lønkompensation og betaling af sygedagpenge.

DI og de fire forbund lavede en skabelon til en frivillige aftale om at gå ned i løn og tid.

Som det fremgår er det er mindretal af medlemmerne, der har benyttet sig af muligheden, ca omkring 10 % af besvarelsen peger på dette som et tilbud der er benyttet, men det fremgår også at flere overvejer det, hvis krisen trækker ud.

Det fremgår også af surveyen, at der for en store del af vores medlemmer forventes en omsætningsnedgang i kvartalet efter sommerferien, hvor frygten kan være at pipelinen ikke er så fyldt som forventet. Mange svarer at de ser 10 og 30 pct omsætningsfald for kvartalet , og derfor er Danske Arkitektvirksomheder også fokuseret på at få sat mere i pipeline,

blandt via ophævelse af det kommunale anlægsloft og forhåbentlig også de 18.4 mia kr der ligger og venter i landsbyggefonden. Det private byggeri kræver også, at der politisk italesættes optimisme, og det vil forhåbentlig ske som led i den trinvis, forsigtige åbning af samfundet.

Omsætning og udvikling hos medlemmerne

Nu vil jeg hoppe tilbage til 2019. Hos Danske Arkitektvirksomheders medlemmer er det gået rigtig godt i 2019. Den samlede omsætning for vores medlemmer i 2019 lå næsten på niveau med året før på 5,7 mia. kr. Vi håber, at den store fremgang hos vores medlemmer nu viser sig i reserver og soliditet, så der er noget at stå i mod med.

Medlemstallet i Danske Arkitektvirksomheder ligger en anelse højere end 2018 på 661 medlemmer, med nogle få udmeldinger i løbet af året, mens vi også hele tiden får nye, der melder sig ind. Heraf er de sidste otte kommet til i løbet af de sidste par uger. Måske fordi det i krisetider er det endnu mere tydeligt hvor vigtigt det er at være del af et større fællesskab, der varetager ens interesser. Velkommen til alle jer, der er kommet til siden sidste år.

Vi har brug for jer alle: de store globale, de små lokale, de specialiserede, de nye virksomheder. For kun på den måde repræsenterer vores forening hele arkitektbranchen. Tilsvarende glæder vi os over, at de arkitektvirksomheder, der også i løbet af dette år er blevet opkøbt, har bekræftet deres fortsatte medlemskab af Danske Arkitektvirksomheder.

Vi ser en udvikling med flere mindre virksomheder i Danske Arkitektvirksomheder, efter en periode hvor væksten i antal medlemmer primært var blandt de større medlemmer +40.

Medlemssegmentering

Sekretariatet gør en stor indsats for at få overblik over alle jer medlemmer, og hvad I efterspørger. Der bliver løbende opsamlet data fra jer, der gør det muligt at målrette indsats og tilbud mod forskellige behov, ligesom den survey jeg lige viste er et eksempel på. I det seneste år har vi udarbejdet en matrix, som kategoriserer alle medlemmer efter alder, størrelse samt eventuelt kendetegnende kompetencer (det kan fx være landskab eller bevaringsværdige bygninger). På den måde får vi defineret nogle arketyper, som hjælper os med at målrette medlemspakker, og nye tilbud og produkter.

Samtidig med at sekretariatet arbejder med at strukturere medlemmerne, har vi også i bestyrelsen en løbende drøftelse af, hvordan brancheglidningen kan påvirke os som medlemsorganisation. Diskussionen bliver aktualiseret af de mange opkøb i vores branche, stor interesse fra andre organisationer og virksomheder, den forestående fusion mellem Dansk Byggeri og DI, begyndende udmeldelser, pres på at levere "value-for-money" osv. Alt i alt en række forhold som gør, at vi som organisation konstant skal holde os på tæerne. På et kommende bestyrelsesseminar skal vi diskutere mulige scenarier for udvikling af vores organisation... med det lange lys på! Det er en spændende fremtid.

Netværk med andre brancher

I forlængelse af overvejelserne ang. brancheglidning og Danske Arkitektvirksomheders position er der ingen tvivl om, at vi i en lille branche som arkitektbranchen har brug for tætte samarbejder og netværk.

Vi har allerede intensiveret vores samarbejde med FRI, har en tæt kontakt til DI og Dansk Byggeri, ligesom vi har løbende og tæt dialog med de andre aktører i branchen. Det har bl.a. arbejdet med klimapartnerskaberne, som jeg kommer ind på om lidt, været med til at aktualisere.

Derudover har vi også et tæt samarbejde med resten af "Arkitektfamilien". Med skolerne, Arkitektforeningen og FAOD. Senest er der etableret en arbejdsgruppe mellem FAOD og Danske Arkitektvirksomheder omkring hvordan man bedst får sluset nystartede arkitektvirksomheder fra FAOD over i Danske Arkitektvirksomheder, når de går fra at være deltidsvirksomheder til rigtige flyvefærdige arkitektvirksomheder

Fra vores 4 fokusudvalg er der også i 2019 kommet mange initiativer.

I Fokusudvalget for Aftaleret og Juridiske forhold har der været stor opmærksomhed på Implementering af ABR 18.

I Fokusudvalg for bæredygtighed har der været rigtig mange initiativer, bl.a. omkring værdiskabelse og klimapartnerskaber.

I Fokusudvalg for forretningsudvikling er energien blevet rettet mod internationalisering.

I Fokusudvalg for arkitektur og byggepolitik er der blevet arbejdet på at synliggøre stadsarkitekternes rolle og arkitekturpolitikken i kommunerne. Udvalget har fået lavet en række interviews med stadsarkitekter og borgmestre og stået for en velbesøgt session på Byplansmødet i Køge.

Jeg kommer meget mere ind på mange af de nævnte områder i min beretning.

Danske arkitektvirksomheder er fortsat stærkt repræsenteret i DI, og vi hører fra alle sider at arkitekterne i de mange udvalg ikke holder sig tilbage med bidrag, bl.a. i forhold til at skubbe på den grønne omstilling.

Og nu vi er ved DI. Arbejdsgivere og lønmodtagere har den 16. april godkendt overenskomsterne 2020-2023. Det blev et såkaldt smalt forlig, hvor de væsentligste elementer er:

- Minimumslønningerne på alle lønbånd forhøjes hvert år i de kommende tre år med 400 kroner om måneden.
- En ny "særlig opsparing" til alle, som udbetales løbende, på årligt 0,89 %.

- Yderligere tre ugers betalt orlov til faderen under forældreorlov.

På arbejdsgiversiden er det DI, der har stået for forhandlingerne – flankeret af et forhandlingsudvalg med vores medlemmer: Kolja Nielsen fra CEBRA, Trine Troelsen fra Lundgaard & Tranberg Arkitekter, Frants Nielsen fra Dorte Mandrup A/S og Jens Ole Bahr fra Friis og Moltke. Baggrundgruppen med repræsentanter fra virksomhederne har ligeledes bistået i forløbet. Tusind tak til jer alle for indsatsen.

Husk i øvrigt at hvis du har spørgsmål til overenskomstfornyelsen – eller andet der vedrører HR og Personale, kan du altid kontakte DI på arkitekt@di.dk.

Netværk i arkitektvirksomheder

Vores regionale netværk for mindre arkitektvirksomheder er nu gennem et par år blevet veletablerede fora, som mødes én gang pr. år og er udvidet til også at inkludere Færøerne.

I kølvandet på den store opbakning til vores regionale netværk, har vi i år valgt at oprette et fagligt netværk for virksomheder med fokus på fredede og bevaringsværdige bygninger. Tilslutningen har allerede været stor, og vi afholdt det første møde over teams i sidste uge. Skriv endelig til Tine, hvis nogen har interesse i at deltage i dette netværk.

Vi har derudover oprettet et netværk for jurister i Arkitektvirksomheder under Prebens kyndige vejledning.

Vi hører fra alle vores netværk, at der er en meget stor vilje til at dele viden med hinanden, et stærkt træk i vores branche.

Også Danske Boligarkitekter er blevet styrket med flere medlemmer, herunder en landskabsarkitektvirksomhed, så der i alt er 80 medlemmer. Hvis I får henvendelser fra kunder med mindre opgaver, som måske ikke passer ind i jeres egen portefølje, så husk at anbefale dem videre til Danske Boligarkitekter.

Har Danske Arkitektvirksomheders medlemmer klimafokus?

2019 har stået i klimaets tegn. Forud for at arbejdsgrupperne gik i gang med arbejdet med klimapartnerskaberne lavede Danske Arkitektvirksomheder en survey blandt udvalgte medlemmer, og jeg tror vi slog en slags Danmarks rekord med en svarprocent på 95% blandt 47 udvalgte medlemmer. Summa summarum – vores medlemmer er meget engagerede i den grønne dagsorden både som arbejdsgiver, virksomhed og i vores samfundsansvar.

Jeg vil kort vise jer nogle af svarene.

Som I kan se ;

Har I i høj grad fokus på, hvad man som tegnestue selv kan gøre for at minimere CO2 udledning.

Det er "walk the talk"!

I jeres projekter har I fokus på klimavenlige tiltag, herunder DGNB certificering og reduktion af klimabelastning i materialevalg.

I har peget på en ny bæredygtighedsklasse i BR samt LCA/LCC beregninger som to af de vigtigste tiltag, hvis byggeriet for alvor skal ind i den grønne omstilling.

Klimapartnerskaberne

Lige nu er vi midt i corona-krisen, men vi skal ikke glemme, at før corona-krisen og også efter, er der klimakrisen.

Den helt store milepæl i 2019 var vedtagelsen klimaloven, som der er stor grund til at takke det brede flertal i Folketinget for, herunder Danmarks juridiske forpligtelse til at reducere klimapåvirkningen med 70 % i 2030. Vi står overfor kolossale udfordringer og hvis Danmark kan vise resten af verden hvordan klog klimatilpasning, grøn omstilling og fortsat velstand kan lade sig gøre, vil det være en driver for mange andre også udenfor Danmarks grænser. DI har ligeledes dedikeret sig til klimaindsatsen med en 2030 plan, der omfatter en reduktion på 70%. Så med både politikere og erhvervsliv fokuserede på samme mål, var der endelig lys for enden af tunnelen.

Regeringen nedsatte i efteråret 13 klimapartnerskaber for at få erhvervslivets bud på løsninger.

Danske Arkitektvirksomheder, og i særdeleshed vores direktør Lene Espersen, har været særligt været aktive i Klimapartnerskab for Byggeri og Anlæg, samt i det klimapartnerskab, der som deltema har arbejdet med rådgivning.

I klimapartnerskabet for Byggeri og Anlæg har top fem initiativerne været følgende:

- Intelligent styring og energireovering
- Fra sort til grøn opvarmning
- CO2 regnskab for bygninger
- Fossilfri byggepladser
- Energimærke til alle bygninger

Disse anbefalinger er fundet gennem et intenst tværfagligt arbejde på tværs af alle interessenter: materialeproducenter, byggebranche, rådgivere, forskere, økonomer etc. Lene Espersen har været formand for arbejdsgruppen mht. energieffektivisering, og har med stort bidrag fra flere af vores engagerede og meget vidende medlemmer, kæmpet for en række af vores mærkesager.

Klimapartnerskabet for Byggeri og Anlægs anbefalinger er samlet i en rapport, som nu er tilgængelig og som jeg meget vil anbefale jer at læse.

Frivillig bæredygtighedsklasse i BR

Vi har i mange år kæmpet en brav kamp for at få bæredygtighed ind i BR, og det ser nu ud til at lykkes med vedtagelsen af en frivillig bæredygtighedsklasse, som forventes vedtaget inden sommer. Regeringens klimapartnerskaber har været en kæmpe løftestang og det er kun lykkedes med bidrag fra alle, både medlemmer og vores samarbejdspartnere. Lene har lagt en enorm personlig indsats for at få løftet barren og skabt politisk konsensus om en ambitiøs og forpligtende klimainsats i byggeriet, støttet af virksomhedernes eksperter. Som de helt store ildsjæle skal nævnes: Jan Kauschen fra Vandkunsten, Michael Schydt VLA, Søren Dietz BJERG arkitektur, Kasper Guldager GXN og Niels Jakubiak, Krydsrum – de har alle med hver deres specialistviden lagt meget arbejde i klimapartnerskaberne.

En af de vigtige milepæle er det fokus, der er kommet på den store betydning CO₂-udledningen i materialeproduktionen har, og ikke kun klimabelastningen på energiforbruget. Bl.a. med Rambølls analyse af Hedelund casen, en analyse af forskellen mellem at nedrive et boligbyggeri eller at genbruge den bærende konstruktion. Analysen viser en faktor 50 i mindre CO₂udledning ved renovering fremfor nybyggeri.

Der skal ikke herske tvivl om, at klimamålene kommer til at ændre nogle af de måder, vi arbejder på som arkitekter. Vi skal spørge os selv og vores bygherrer, om vi skal rive ned for at bygge nyt, eller i stedet renovere og forbedre eksisterende bygninger. Vi skal minimere klimaaftrykket af det byggeri, vi designer. Vi skal gentænke materialevalg og konstruktioner, for det er her, en stor del af klimaaftrykket ligger. Vi er heldigvis allerede godt i gang med og har cases, der demonstrerer, at vi med eksisterende løsninger kan realisere 70%-målet allerede i dag, og ovenikøbet billigere end gennemsnitsbyggeriet.

Vi reviderer pt. ydelsesbeskrivelsen for bæredygtighed, og I bør allerede nu ruste jer til en virkelighed med Livscyklusvurderinger, LCA og Totaløkonomi, LCC som en del af de ydelser arkitekter kan tilbyde... og forventes at kunne levere. Der vil i løbet af de nærmeste år blive stillet bindende krav til bygningers klimaaftryk, hvilket vil kræve kompetencer i at dokumentere livscyklusvurdering af materialer og konstruktioner.

Level(s)

Men det er ikke kun i Danmark, der er nyt på bæredygtighedsfronten. EU arbejder på at udarbejde en Green Deal, og der kommer også nye initiativer omkring byggeriet, herunder klima og cirkulær økonomi.

Level(s), er EU-kommissionens metoder til vurdering af bygningers bæredygtighed. Det er vi gået helhjertet ind i testen af. Ensartede metoder i EU vil gøre det lettere at arbejde med bæredygtighed internationalt og skabe fælles definitioner på tværs af grænser. Peter Andreas har ledet det danske bidrag til udviklingen af Level(s).

Værdiskabelse

Vi har mødt stor respekt for vores arbejde med publikationen ARKITEKT – Dokumenter din værdiskabelse, som vi præsenterede på sidste års generalforsamling, og som noget helt ekstraordinært er Peter Andreas blev hædret med Nykredits hæderspris for det banebrydende arbejde. Også internationalt er der stor interesse for vores arbejde med at dokumentere arkitekturens værdiskabelse. Det har vist sig, at vi har været tidligt ude og begået noget af et pionerarbejde, også set internationalt. Den fortælling og de metoder vi lancerede med ARKITEKT – Dokumenter din værdiskabelse vækker genklang hos kolleger, investorer og politikere derude, og derfor har vi nu også lanceret bogen på engelsk: ARCHITECT – Document your value creation, som kan downloades fra danskeark.dk eller bestilles hos Ulla.

Vores kolleger i Architects' Council of Europe har ligeledes søsat et projekt, der skal belyse arkitekturens værdiskabelse, som vi selvfølgelig bidrager til med afsæt i vores erfaringer. Og som vi håber I kan bruge, hvis I arbejder internationalt eller overvejer at gøre det.

FNs verdensmål

Vores arbejde med at kommunikere værdiskabelse er også nøglen til den guide til FNs verdensmål, som vi lancerer, når verdenen åbner igen. Mange af jer er allerede i gang med verdensmålene, og bl.a. jeres erfaringer indgår i vores guide. Vi arbejder med denne guide bl.a. frem mod UIA 2023 - Arkitekternes verdenskongres om verdensmålene, som vi ser som et unikt udstillingsvindue for arkitektvirksomhederne og deres kompetencer. Vi vil også gerne bruge jeres cases, hvis I allerede er i gang og arbejder med FNs Verdensmål. Kontakt Vibeke Grupe Larsen, der er projektleder eller, Peter Andreas eller Tine. Ligesom vi også gerne modtager flere cases fra jer til eksempelsamling.

Aftaleområdet

Nu vil jeg gå videre til aftaleområdet. Der arbejdes fortsat intenst med at implementere byggeriets nye AB18 aftaledokumenter:

Et af motiverne til at revidere alle aftaledokumenterne var en forventning om, at vi så kunne undgå de fravigelser, som både arkitekter, ingeniører og entreprenører oplevede under de gamle dokumenterne. Fravigelserne ser vi desværre stadigvæk også de grove, men der arbejdes på sagen i samarbejde med FRI, DI, Dansk Byggeri og andre. Meld fortsat til Preben og Sait, hvis I oplever fravigelser.

Preben har i 2019 været ude på rigtig mange virksomheder og holdt oplæg om ABR-dokumenterne; og tilbuddet om at få besøg gælder fortsat.

Ydelsesbeskrivelserne er blevet tilrettet, I 2018 kom den nye Ydelsesbeskrivelse Byggeri og Landskab, og i 2019 udkom Ydelsesbeskrivelsen Bygherrerådgivning.

Især Ydelsesbeskrivelsen Bygherrerådgivning er vigtig, fordi det bliver bygherrerådgiveren som skal hjælpe bygherren med at bruge dokumenterne rigtigt, og sikre at bygherren leverer de informationer som bygherre skal for at aftaledokumenterne skal komme til at fungere efter hensigten.

De foreløbige erfaringer med ABR viser at der vist er lang vej endnu, men der arbejdes på sagen.

Sekretariatet har revideret aftaleparadigmerne, så de passer med ABR 18 og ABR Forenklet. Husk at ABR 18 og ABR Forenklet ikke umiddelbart egner sig til aftaler med forbrugere. Derfor har sekretariatet lavet en række tiltag for at opfylde dette behov:

Der er i 2019 udarbejdet en slags mini ABR kaldet Generelle Bestemmelser i Forbrugeraftaler GBF 19. Dette lille dokument kan bruges, når arkitekter indgår aftaler med forbrugere. Vi har også lavet en ydelsesbeskrivelse til forbrugeraftalerne og et aftaleparadigme. Til de lidt større forbrugersager har vi sammen med FRI lavet et tillæg til ABR Forenklet, således at ABR forenklet kan bruges til fx større tagrenoveringer i ejerlejlighedsforeninger osv. Der er altså nu skabt dokumenter til alle eller i hvert fald de fleste af de aftalesituationer, som arkitekterne kommer ud for.

IKT/BIM

Danske Arkitektvirksomheder har gennem mange år haft en IKT Task Force sammen med FRI, hvor vi drøfter de digitale udfordringer, og har bl.a. bidraget i forbindelse med revisionen af ABR og ydelsesbeskrivelserne.

Juraen fylder efterhånden meget i arkitektdagligheden:

bl.a. har MGO sagerne skabt en del turbulens i de senere år og bekymring. Det er vigtigt, at man som arkitekt er meget forsigtig med uden videre at acceptere entreprenørens forslag, fordi det er rådgiveren, som har projekteringsansvaret, også når en entreprenør får en god ide. Så pas på!

MGO-sagerne har også skabt en frygt for at komme med forslag til nye metoder og nye materialer til skade for innovationen. Det må ikke ødelægge branchens lyst til innovation, men dæk jer ind, bygherren skal have det at vide, hvis I ønsker at anvende nye metoder eller materialer, så han kender risikoen.

Vejstribesagen gav også en del bølgeskulp. Må to arkitektvirksomheder samarbejde om en konkret opgave? Må to arkitektfirmaer indgå sammen i et strategisk partnerskab med en entreprenør og en ingeniør? Vejstribe sagen efterlod mange ubesvarede spørgsmål. Sekretariatet følger udviklingen og forsøger at finde svarene, men lige nu er der bare rigtig mange uafklarede spørgsmål.

I 2019 åbnede Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen for en evaluering af Udbudsloven, som har fungeret siden 2016. Også her har vi forsøgt at bringe vores interesser i spil.

Et andet meget vigtigt punkt er lovens krav om, at referencer for rådgivning kun må være højst 3 år gamle. Et urimeligt krav, der fratager mange arkitektvirksomheder muligheden for at byde ind. Og et absurd krav, som ikke stemmer med et øget fokus på langsigtet bæredygtigt byggeri. Reglen lader sig desværre ikke nemt ændre, da reglen er et EU-krav, men vi har sammen med en række andre parter påtalt det uhensigtsmæssige og opfordret Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen til at vejlede stærkere om den dispensationsadgang, som rent faktisk er til stede, men som kun bruges meget begrænset. Det vil vi også opfordre jer til, når I møder kravet.

Forsikring

Forsikringsordningen er fortsat et bærende element i Danske Arkitektvirksomheder. Den sikrer medlemmerne adgang til en professionel ansvarsforsikring, og at bygherrer ved valg af en medlemsvirksomhed ikke skal bekymre sig om dækning af eventuelle skader.

Den fælles forsikringsaftale med HDI tilpasses fortsat løbende til medlemmernes behov. Efter de store ændringer i 2019 for at tilpasse til ABR18, er der fra i år sket en særlig tilpasning, så de nye certificerede brandrådgivere og ditto statikere også er dækket.

Præmietariffen på de løbende forsikringer i HDI er fastholdt for 5. år i træk trods generelle stigninger på området på 5-10% om året de seneste år. Så vi er meget tilfredse med at vores medlemmer med HDI har tilbud fra en meget konkurrencedygtig forsikring, samtidig med at de fortsat har friheden til frit at vælge forsikringsselskab.

Projektforsikringspriserne ligger derimod fortsat meget højt. Det internationale marked er stadig stærkt påvirket af højhusbranden i London, og det præger også de hjemlige priser. Derfor er det mere vigtigt end nogensinde nøje at overveje om projektforsikring nu er den rette løsning på den konkrete sag, herunder også om et bygherrekrav ikke kan ændres. Vi publicerede sidste sommer en artikel med en række gode råd om alternative muligheder. I kan finde den på vores hjemmeside.

Kvalitetsledelse

På temamødet efter Generalforsamlingen sidste år lancerede vi vores nye publikation om kvalitetsledelse DET HELE HÆNGER SAMMEN. Vi havde inviteret Morten Münster, som gav os alle en uforglemmelig reminder på, hvordan mennesker i virkeligheden opfører sig.

Publikationen italesætter "kvalitetsledelse" som "ledelse" – da det drejer sig om alle processer og aktiviteter i virksomheden, ikke kun i projekterne. Og den bliver flittigt brugt under vores medlemstilbud om et individuelt strategiafklaringsforløb - og derudover er vi glade for at erfare, hvor mange af jer virksomheder, som har taget den til sig. Vi ved, at

mange er i gang med at give "eget hus" en stor ombygning ud fra rammerne i DET HELE HÆNGER SAMMEN.

Benchmarkrapporter

Der er stadig efterspørgsel på vores benchmarkrapporter, hvor man som medlem kan blive målt og sammenlignet på sine nøgletal med andre medlemsvirksomheder i tilsvarende størrelse. Der er indtil videre lavet over 70 rapporter og der er fortsat stor efterspørgsel efter rapporterne, som i de fleste tilfælde bliver brugt som et ledelses- og forretningsudviklingsværktøj. Benchmark rapporterne giver ofte et overraskende indblik i branchen samt et nyt syn på egen virksomhed.

Strategiafklaringsforløb

Vi har også fortsat stor interesse for vores medlemstilbud om et individuelt strategiafklaringsforløb. Forløbet skræddersyes til det enkelte medlem og Lars Emil og Tine har allerede afholdt 15 forløb. Udfordringerne kan være alt fra generationsskifte og opstart af virksomhed til god indtjening men uklart brand - samt den omvendte stærk profil men ringe indtjening. Forløbene strækker sig typisk over 3-4 møder à 4 timer og inkluderer for det meste kun ejere/partnere og øverste ledelse.

Hvis I er interesserede i at høre mere om et forløb, så kontakt Lars Emil eller Tine.

Alle vores initiativer og aktiviteter understøttes gennem diverse kommunikationskanaler og kommunikationsmidler: Vi mødes ansigt til ansigt (for det meste...) til temamøder, events, i netværk og til møder med både jer – medlemmer og vores mange samarbejdspartnere og interessenter. Vi skriver, vi "poster" og vi sender jer og andre interesserede (eller som vi gerne vil påvirke) mails og nyhedsbreve

Og på de sociale medier – LinkedIn, Facebook, Twitter og Instagram skriver og viser vi, hvad vi står for, hvad I – medlemmer skaber af værdi i samfundet med jeres projekter. Vi taler arkitekturen op og taler ind i en politisk dagsorden, der som nu handler om et bæredygtigt byggeri, værdiskabende arkitektur og vigtigheden af at holde hjulene i gang.

På vores hjemmeside – samler vi det hele.

Senest har vi også udvidet Danske Arkitektvirksomheders hjemmeside med en engelsk version – dels for engelsktalende medarbejdere - og dels for at gøre vores eksempelsamling Arkitektur med merværdi tilgængelig for et internationalt publikum. Vi forsøger løbende at justere og tilpasse vores kommunikation – og I er altid velkomne til at kontakte Karen, med ideer eller spørgsmål.

En af vores store årlige indsatser er på Folkemødet, som vi desværre ikke kommer til i 2020. I 2019 forsøgte vi igen at bringe nogle aktuelle spørgsmål ud til debat og havde en række meget velbesøgte arrangementer:

"Kan det bygges væk?", hvor der blev diskuteret de mange udfordringer et forandret klima bringer med sig.

"Løvens Hule" hvor vi sendte nyuddannede arkitekter i armene på en række erhvervsfolk, bygherrer og arkitekter.

Og endelig – "Mads og byggemonopolet" hvor værten Mads Steffensen bragte en række bygge-dilemmaer i spil overfor et skarpt panel.

Folkemødet er et oplagt sted at kommunikere om aktuelle temaer og dagsordner. I år må vi være tålmodige og vente ... og glæde os endnu mere til næste års folkemøde. Hvor vi håber, at rigtig mange af jer også vil deltage.

Internationalisering – kernefortælling

Foranlediget af den store interesse for danske arkitekter i udlandet har vi, med hjælp fra professionelle film- og kommunikationseksperter, igangsat et initiativ med at få skabt en kernefortælling, som skal gøre danske ambassadører og repræsentanter i bred forstand bedre i stand til at kommunikere, hvad det er danske arkitekter kan. Resten af vores omverden vil gerne hjælpe os, men de synes det er meget svært at forklare, hvad det er vi gør. Måske lidt angstprovokerende, så er det altså ikke-arkitekter, der skal kommunikere med ikke-arkitekter om danske arkitekter.

Det er der kommet 6 små film ud af - og vi er meget stolte af, at filmene tilsammen repræsenterer mere end 50 af vores medlemmer! I skal lige om lidt få en smagsprøve og I kan godt glæde jer. Vi planlægger så snart verden er åben igen, at tage filmene med på besøg hos alle vores ambassadører, så de bliver klædt på til at kunne repræsentere jer.

Forhåbentlig kan det hjælpe med at udbrede kendskabet til danske arkitekter, så det bliver lettere for jer, der ønsker det, at komme ud på den internationale scene. Skriv gerne til Tine, hvis I selv er interesseret i at bruge filmene.

Danske Arkitektvirksomheder 60 år

I år fylder Danske Arkitektvirksomheder 60 år. Det er en stor mærkedag, som vi havde planlagt den helt store fejring af. Med fejring og fest i den gamle Vilhelm Lauritsen lufthavnsterminal, plus det meget spændende klimatopmøde, som vi havde set frem til. Men det skal I ikke gå glip af. Så snart coronaen letter sit greb om Danmark, melder vi ud med en ny dato. Der håber vi, at rigtig mange af jer vil have lyst til at deltage, til at diskutere hvordan vi kan reducere klimabelastningen, og bekræfte og fejre vores organisations 60 år.

Så med disse ord har jeg afsluttet min beretning. **Tak for ordet.**